

Valtioneuvoston päätös verkkotoimiluvan myöntämiseksi verkkopalvelun tarjoamiseen digitaalisen maanpäällisen joukkoviestinverkon UHF-taajuusalueella (470–614 MHz) Ahvenanmaan maakunnassa

1. Tausta

Liikenne- ja viestintäministeriö julkisti 16.4.–13.5.2026 haettavaksi verkkotoimiluvan antennitelevisioverkon 6.9.2026 alkavalle uudelle toimilupakaudelle Ahvenanmaan maakunnassa. Hakuilmoituksen mukaisesti valtioneuvosto myöntää verkkotoimiluvan ajalle 6.9.2026–10.1.2037.

Liikenne- ja viestintäministeriön laatima luonnos verkkotoimiluvan hakuilmoitukseksi oli lausuntokierroksella 10.3.–8.4.2026. Toimiluvan hakuilmoituksessa ja sen lisätiedoissa kerrottiin toimiluvan sisältö ja tavoite, toimiluvan ehdot, toimilupahakemuksessa ilmoitettavat tiedot ja selvitykset, sekä toimiluvan hakemista ja myöntämistä koskeva prosessi.

Määräaikaan mennessä verkkotoimilupaa haki ainoastaan Ålands Radio och TV Ab (myöhemmin ÅRTV). Hakijayritys on nykyisen verkkotoimiluvan haltija. Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 10 §:n 5 momentin mukaan valtioneuvoston on tehtävä päätös toimilupaa koskien kuuden viikon kuluessa hakuajan päättymisestä. Verkkotoimiluvat myönnetään sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 10 §:n mukaisella vertailevalla menettelyllä. Lain 10 §:n 1 momentin mukaan verkkotoimilupa on myönnettävä, jos hakijalla on riittävät taloudelliset voimavarat huolehtia verkkoyrityksen velvollisuuksista, toimilupaviranomaisella ei ole perusteltua syytä epäillä hakijan rikkovan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain säännöksiä eikä toimilupaviranomaisella ei ole erityisen painavia perusteita epäillä toimiluvan myöntämisen vaarantavan ilmeisesti kansallista turvallisuutta.

2. Hakija

Ålands Radio och Tv Ab (myöhemmin ÅRTV) on täysin Ahvenanmaan maakuntahallituksen omistama yritys. ÅRTV:n tarkoitus on harjoittaa ja edistää julkisen palvelun yleisradiotoimintaa. Sen päätoimintana on ohjelmien tuotanto Ahvenanmaalle ja televisiokanavien jakelu Ahvenanmaalla. Tärkeä osa tehtävää on suomalaisten ja ruotsalaisten julkisen palvelun kanavien jakelu.

ÅRTV:n toiminta rahoitetaan pääosin Ahvenanmaan mediaverolla, josta säädetään maakuntalaissa (2019:103). Vain marginaalinen osuus, alle 5 prosenttia, yhtiön tuloista kertyy muista lähteistä, eikä tämän arvioida muuttuvan toimilupakauden aikana. Mediaveroa tarkistetaan vuosittain elinkustannusindeksin muutoksen mukaisesti maakuntalain (2019:103) mediaverosta 2 §:n mukaisesti. Rahoitusmalli on siten ÅRTV:n näkemyksen mukaan pitkäjänteinen ja vakaa.

ÅRTV tarjoaa verkkopalveluita Ahvenanmaan maakunnan alueella. Hakemuksen mukaan ÅRTV:n oman public service -sisällöntuotannon ohella radio- ja televisiotoiminnan mahdollistavan infrastruktuurin ja lähetysteknologian ylläpito muodostaa yhtiölle merkittävän kustannuserän. Noin 15 prosenttia yhtiön vuosibudjetista kohdennetaan ns. jakelutoimintoon. Tämä kattaa henkilöstökulut, laitteistojen huoltoa koskevat jatkuvat palvelusopimukset sekä investoinnit, joiden tarkoituksena on varmistaa lähetyksaseman toimintavarmuus pitkällä aikavälillä.

ÅRTV on Ahvenanmaan verkkotoimiluvan nykyinen haltija eli sillä on jo olemassa tarvittava lähetysverkkoinfrastrukturi. Yrityksellä on investointisuunnitelma tuleville vuosille. Smedsbölen lähetyksaseman investointitarve on jatkuvaa, ja yhtiö seuraa investointisuunnitelmaa vuosittain varmistaakseen toiminnan pitkäjänteisen kestävyys- ja turvallisuuden. Yhtiö arvioi, että nykyiset televisiolähettimet tulee uusien vuosien 2028–2030 välillä, mikä merkitsee merkittävää mutta välttämätöntä investointia.

Yritys on arvioinut liiketoimintansa kehitystä siten, että sen harjoittama maanpäällinen jakelu säilyy pitkällä aikavälillä eikä sillä julkisrahoitteisena yrityksenä ole kaupallista painetta muutoksiin. ÅRTV:n arvion mukaan yhteistyö Ylen ja SVT:n kanssa tulee jatkumaan toimiluvan voimassaoloajan.

3. Sovellettavat säännökset

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 1 §:n mukaan lain tavoitteena on edistää sähköisen viestinnän palvelujen tarjontaa ja käyttöä sekä varmistaa, että viestintäverkkoja ja -palveluja on kohtuullisin ehdoin jokaisen saatavilla koko maassa. Lisäksi lain tavoitteena on turvata radiotaajuuksien tehokas ja häiriötön käyttö sekä edistää kilpailua ja varmistaa, että viestintäverkot- ja palvelut ovat teknisesti kehittyneitä, laadultaan hyviä, toimintavarmoja ja turvallisia sekä hinnaltaan edullisia. Lain tavoitteena on myös turvata sähköisen viestinnän luottamuksellisuuden ja yksityisyyden suojan toteutuminen.

Lain 6 §:n 1 momentin mukaan radiotaajuuksia edellyttävän verkkopalvelun tarjoaminen digitaalisessa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa tai matkaviestinverkossa, jossa harjoitetaan yleistä teletoimintaa, edellyttää verkkotoimilupaa.

Lain 7 §:n mukaisesti valtioneuvoston on julistettava toimilupa haettavaksi valtioneuvoston asetuksella vahvistetun taajuussuunnitelman mukaisesti, kun toimilupaa edellyttävään teletoimintaan vapautuu teknisesti ja taajuuksien tehokkaan käytön kannalta tarkoituksenmukaisia taajuuksia.

Lain 8 §:n mukaan valtioneuvosto myöntää verkkotoimiluvat 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuun teletoimintaan vastikkeetta siten kuin 10 §:ssä säädetään.

Lain 10 §:n 1 momentin mukaan verkkotoimilupa on myönnettävä, mikäli hakijalla on riittävät taloudelliset voimavarat huolehtia verkkoyrityksen velvollisuuksista, toimilupaviranomaisella ei ole perusteltua syytä epäillä hakijan rikkovan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain säännöksiä eikä toimilupaviranomaisella ei ole erityisen painavia syitä epäillä toimiluvan myöntämisen vaarantavan ilmeisesti kansallista turvallisuutta.

Lain 16 §:n mukaan valtioneuvosto myöntää verkkotoimiluvan määräajaksi, enintään 20 vuodeksi. Verkkotoimiluvassa voidaan määritellä teleyrityksen maantieteellinen sekä verkon peittoalue. Lisäksi toimilupaan voidaan liittää: 1) 1 §:ssä säädettyjä tavoitteita edistäviä vaatimuksia; 2) sellaisia 43 §:ssä säädettyjä vaatimuksia tai 244 §:ssä tarkoitettuja Liikenne- ja viestintäviraston teknisiä määräyksiä täydentäviä ehtoja, jotka koskevat viestintäverkkojen teknisiä ominaisuuksia tai taajuuksien tehokasta käyttöä; 3) ehtoja, jotka koskevat ohjelmistoluvan haltijalle varattavan kapasiteetin määrää taikka ohjelmistoluvan haltijoiden yhteistyötä kapasiteetin jakoon tai sähköiseen ohjelmaoppaaseen liittyvissä kysymyksissä; 4) lähetystekniikkaa tai lähetysten salaamista koskevia ehtoja; 5) ehtoja, jotka koskevat toimiluvan haltijan velvollisuutta poistaa

toiminnastaan muulle määräysten mukaiselle radioviestinnälle aiheutuvat häiriöt sekä näiden häiriöiden poistamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamista.

16 §:n 6 momentin mukaan verkkotoimilupa, joka koskee verkkopalvelun tarjoamista maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa, voidaan myöntää sillä ehdolla, että toimiluvanhaltija omalta osaltaan huolehtii siitä, että Yleisradio Oy sekä 22 §:ssä ja radio- ja televisiotoiminnasta annetun maakuntalain (Ålands författningssamling 2011:95) 3 §:n 1 momentissa tarkoitetun ohjelmistotoimiluvan haltija saavat käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin.

Lisäksi 16 §:n 7 momentin mukaan valtioneuvoston on toimilupaehdoilla huolehdittava siitä, että 6 momentissa mainitut televisio- ja radiotoiminnan harjoittajat saavat kaikissa tilanteissa käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin.

Lain 24 §:n mukaan toimilupaviranomaisen velvollisuutena on huolehtia siitä, että Yleisradio Oy saa käyttöönsä julkisen palvelun toiminnassa tarvitsemansa, sille 95 §:n 1 momentin nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyn määrän maanpäällisen televisioverkon lähetykskapasiteettia ja että yhtiö voi käyttää sitä tarkoituksenmukaisesti.

Lain 27 §:n 3 momentin mukaan valtioneuvosto voi liittää ohjelmistotoimilupaan ehtoja, jotka koskevat alueellista kuuluvuutta tai näkyvyyttä, vuorokautista lähetyssaikaa taikka lähetystekniikkaa ja siirtokapasiteettia.

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 27 §:n 1 momentin 40 kohdan mukaan valtion viranomainen voi myöntää luvan yleisen teletoinnin harjoittamiseen maakunnassa vain maakunnan hallituksen suostumuksella.

4. Esitys

Ålands Radio och Tv Ab on ainoa verkkotoimilupaa hakenut yritys ja se täyttää toimiluvan myöntämiselle säädetyt yleiset edellytykset.

Ahvenanmaan itsehallintolain 27 §:n 1 momentin 40 kohdan mukaan valtion viranomainen voi myöntää luvan yleisen teletoinnin harjoittamiseen maakunnassa vain maakunnan hallituksen suostumuksella. Ahvenanmaan maakunnan hallitus on antanut suostumuksensa asialle 2.6.2026 sähköpostitse.

Esitetään, että valtioneuvosto myöntää Ålands Radio och Tv Ab:lle verkkotoimiluvan verkkopalveluiden tarjoamiseen digitaalisessa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa UHF-taajuusalueella Ahvenanmaan maakunnassa 6.9.2026–10.1.2037 väliseksi ajaksi.

Valmistelija

Viestintäneuvos Ulla Kaleva, liikenne- ja viestintäministeriö